

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 1 40
Pol leta . . . . . „ 20
Četrt leta . . . . . „ 1 10

Pri oznanilih in tako tudi pri „slanicah“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“ na starem trgu in v namski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Via Ascoli, 8, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Naše potrebe

Veliko se Slovenci potegujemo za naravne pravice, katere so nam v temeljnih državnih postavah zagotovljene, katere pa, ko se imajo v dejanji izpeljati, tako medle postanejo, kakor sedmero krav, katere je videl egiptovski kralj. Potegujemo se za politične pravice in se prizadevamo, da bi prišla v ravnotežje korist, katero dajemo državi, z dobrotami, katere od nje dobivamo. Ali tudi v tem oziru do zdaj nismo bili posebno srečni, ker, dasi je slovenski krajecar državi tako ljub, da, ako ga sami ne damo, pride ponj in ga vzame, so ji bile vendar slovenske vloge še v novjših časih tako zoprne, da jih je po sodnijskih slugah pošiljala na dom tistim, ki so se predzrli podati jih uradnikom na slovenski zemlji. Sinovi slovenskega naroda so državi po volji, in jako jih je vesela, ako ostanejo pri vojaki tako zdravi, čvrsti, čedni, ubogljivi, hrabri in vztrajni, kakor jih je mati naučila. Če pa so si po šolah iskali poti do boljše prilagoditve sebi in narodu, so jim je ponujala obilno prilike, da so se sebi in narodu odtujili. Taki so naši uspehi glede naravnih in narodnih pravic; majhni so, silno majhni; ali zaradi tega ni obupati, ampak krepko nam je boriti se po postavljeni poti za sveta svojstva naše domaćije.

Pri tem našem boji se nam je učiti od vojakov, ki so bili in bodo izgled pravega bojevanja. Ko se podejo vojaki v vojsko, imajo za sabo cele oddelke tovaršev in dolgo vrsto vozov, ki ne skrbijo za drugo, ko za potrebni živež, dobro vedoči, da, ako kruha zmanjka, zmanjka tudi moč, ki bi svinčeno kroglo pogrnala v sovražnika. Tako delajmo tudi mi; med tem ko se potegujemo za narodne pravice in narodni napredek, skrbimo po naši moči, da nam kruha ne zmanjka. Tako je delal neumrlí oče Bleiweis, ki je učil Slovence potegovati se za svoje pravice, pa tudi kako krompir saditi in živino umno rediti; tako mora delati vsakdo, ki hoče v resnici narodu služiti. Narod samo zbujati in navduševati za ideale, nazore, ne da bi se mu pomagalo v gmotnem oziru, ni veliko vredno, ker tako začne narod roke stegovati po nekaj negotovem in pozabi ali zanemari to, kar je potrebno in gotovo, namreč delo in pridelek. Koristni so tabori, koristni izleti, besedo, sijajne veselice in zlet, kar spada to vrsto; ali ako te toliko potegnejo na se duha posameznikov, da svoje delo zanemarijo, ali da s trdo prihranjenimi groši stroške plačujejo, je to silno hudo in zna narediti privedi do propada, ker zbujajo v njem željo po razveseljevanji in kratko-

časji, namesto da bi mu služilo le za razvedrenje med počitkom ali pa za utrjenje v narodnih in gospodarskih resnicah.

Kako je treba ideale in visoko leteče misli združevati s skrbjo za vsakdanje potrebe, se moramo učiti od učiteljice narodov, ki presega vsako še tako visoko šolo, ki, dasiravno zdaj pozabljena, je storila za prosveto in gmojni napredek ljudstev toliko in veliko več, ko najslavnejše iznajdbe našega veka, ki je iz robstva in nevednosti povzdignila narode in jih pripravne storila, da se zdaj veselje neizmerne napredka v vedi in v izdelovanju vsakovrstnih priprav za človeško potrebo in složnost, — od cerkve. Ona si je zmerom zvesta ostala v tem, da kaže narodem pot v nebesa nad zemljo; ali pri tem ni nikoli zemlje pozabila, na kateri stojimo, ampak je učila narode zemljo orati in obdelovati, učila jih je gozde trebiti, les žagati, stanovanja postavljati. Učila jih je delavnosti, potrpežljivosti pri delu, dejanske bratovske pomoči v težavah, varčnosti v tem, kar so pridelali, zmernosti v vživanji zemskega sadu, spoštovanja tujega blaga, pa usmiljenja do revnih. Tako je cerkev učila in je narode, ki so ji bili vdani, dobro odgojila. Tako mora delati vsak pravi narodnjak slovenski, vsakdo, ki ima srce za narod, da ne samo vpije po enakopravnosti z drugimi avstrijskimi narodi, da ne samo povdarja pravičnost naših zahtev, da ne samo napiva in pije narodni stvar, ampak da pospešuje gmojni narodni blagor, da ni zatiralec ubogih in sirot, da ni slepar, da ni oderuh, da ne išče v narodnosti svojega žepa, da druge podučuje modrega gospodarstva, ako zna, in da se od drugih uči, ako ne zna, da bo koristen in vreden ud slovenskega naroda in avstrijskega cesarstva.

Goriški narodnjaki, ki so že veliko storili v poduk naroda, imajo priložnost pokazati, da so v resnici vneti za narod, ako ustanovijo posojilnico za Gorico in okolico, ali morda tudi za celo deželo, katera bi lahko imela svoje podružnice v večih krajih po Goriškem, kjer bi se pa lahko sčasoma tudi samostojne posojilnice ustanovile. Potrebo posojilnic dokazovati, je menda preveč. Vsakdo vé iz lastne ali iz sosedove skušnje, da pride marsikdaj v take razmere, da si ne more pomagati brez tuje pomoči. Tuje pomoči pa prav pogosto ni dobiti, zato gre kotel ali svet na boben, ki bi sicer gospodarju ostal, ako bi si mogel za 2 ali 3 mesece udolžiti 20 ali 30 gold., dokler bi vina, žita, sira ali živine ne prodal. Tako boža narod po nepotrebnem. Včasih se dobi pomoč pri kakem bogatinu tistega kraja, ki pa svoje dolž-

nike stiska, jih ima na špagi in jih zlorabi pri vsakojakih volitvah in pri določevanju občinskih dohodkov in stroškov. Na tak način narodnemu gospodarstvu ni veliko pomagano, pač pa se v političnem oziru vse podere, kar so vrli narodnjaki z velikim trdom sezidali. Še huje se godi, ako je upnik veljaven mož in odvisen od narodnih nasprotnikov, ali pa celo sam protivnik slovenskim pravičnim zahtevam. Ako se borimo za narodovo neodvisnost, moramo v prvi vrsti skrbeti, da ne bo gmočno odvisen od svojih nasprotnikov ali od svojih gospodovalcev.

V Gorici imamo posojilnico, ki je združena z zastavljavnicco, ki daje na posodo in tirja obresti po 5 1/2 ali 6 od sto. Zavod je trden in pošten. Kar ga dela neprijetnega je to, da se potrebuje veliko časa in stroškov, predno se denar dobi od njega. Znaní so nam slučaj, da je mož, ki je jemal na posodo, osamkrat prišel v Gorico, in da je imel samo denarnih stroškov 70 gl., predno je dobil 800 gl. na posodo. Tega ni toliko kriv zavod, kolikor njegov notar, ki zaradi preobilnega dela ne more zadostovati vsem zahtevam. Razum tega posojilne omenjeni zavod le proti hipoteki (da se dene ali stavi kaj proti) in pošilja, predno kaj dá, na zemljišče komisije na stroške tistega, ki se hoče udolžiti, ter dá včasih zaželeno vsoto še le čez več mesecev.

Mnogokrat se pa potrebuje hitra pomoč, navadno le mala pomoč, in taka pomoč, ki ni predraga, ki ne zahteva komisij, notarjev, vključevanja in drugih zmot, ki se dá doseči tudi na osebni kredit dotičnika ali pa proti poročstvu zanesljivega moža. Take pomoči sedanja posojilnica ne more dati; zato smo prepričani, da je potrebna za Goriško posojilnica, ki bi prišla v okom imenovanim potrebam.

Upamo, da v tem prašanji se strinjajo z nami vsi veljavni možje na Goriškem, katerim je mar za gmočno blagostanje in za živahen napredek naroda. Za gotovo vemo, da nekateri goriški gospodje se resno posvetujejo, kako bi bilo mogoče, ustanoviti to prekoristno napravo za kmeta na deželi in za obrtnika v mestu. Vemo, da iz začetka se ne dá veliko doseči; ali veselí nas, da se vsaj začneja delati tudi na to stran. Ako imajo v Dalmaciji v posameznih občinah hranilnice in posojilnice, v katere devajo fantiči in delalke po 10 in po 20 kr., ali je to v Gorici nemogoče? Poguma je treba in požrtvovalnega duha, prave vnetosti in resnične ljubezni do naroda, ki izvira iz prepričanja, da smo si v resnici bratje, in da smo dolžni eden drugemu pomagati. Na tej podlagi dá se tudi z malim veliko doseči.

LISTEK.

Kako korist imamo od gozda? (Konec.)

Suh zrak človeku ne prija, ker draži dihala, in je posebno neprijeten in škodljiv ljudem, ki bolehalo na plučih. V gozdih in blizu njih je pa več ali manj zmerom vlažn, ker smo zgoraj čuli, da iz dreves neprestano hlapí vodna para. Zato pa po gozdnatih krajih tudi pogostoma dežuje in poletni dežji prijetno ublažujejo hudo vročino, po brezdrevesnih ravninah in golih puščavah je pa dež redka prikazen. Na otoku Malta so posekali gozde in odsehdob močno pogrešajo dežja, po tri leta ga časi ni palo niti kaplje. Pa tudi nasledki dežja so v gozdu vsi drugačni, nego po golčavah. Naj lije še taka silna ploha, vočeni curki razbijajo se na vejah in na listji in padajo v kapljah na tla. Zeleni mah, suho listje in zemlja napije se te vode, vsa tla se je do sita nasrkajo, odteka je naposled samo toliko, kolikor je zemlja ni mogla popiti in še ta se odceja le počasi. V dolino prišumi še le tedaj, ko je onde voda dolinske plohe uže odtekla. Na porobji taci gozdov pa zato tudi povsod vró izpod zelenega plašča vreli in potoki, katerim navadno vse leto vode ne zmanjka in ki tudi v dolgotrajnej suši popolnoma ne vsaknejo.

Zdaj pa pogledimo, kako udelavajo nalivi po gorah, kjer so gozde posekali. Za lesom gre kmalu tudi mehka mahova odeja, ki se je prej širila v gozdnem hladu. Plohe odnašajo zemljo, za nekoliko let pokažejo se kamenita gola rebra. Ako zdaj naliva dež, ne zadržuje ga nič, v silnih hudournikih dere voda navzdol in seboj nosi kamenje in pesek. S strašansko silo pridere v doline, trga jezove in branove, zaliva hiše, vasi in mesta. Tu odnaša rodovitno zemljo, onde zaeiplje njive in travnike s kamenjem in peskom, a tam doli zopet pretvarja zelene loge in cvetova polja v pusto in nezdavno močvirje. Daleč po dolinah in ravninah torej čuti poljedelec in trpi škodo, ako v gorah z gozdom ne znajo gospodariti. Zato smo zgoraj rekli, da so gozdi v blaginjo celim okrajem in deželam.

Od prevélike koristi so po goratih krajih gozdi tudi zaradi tega, ker branijo človeška selišča od sneženih plazov in od gorskih usadov. S strmih in golih vrhov udara se večkrat sneg ob južnem vremenu, s prva majhna gruda vsak hip silneje narašča, zmerom hitreje se pomiče plaz v dolino ter jo naposled zasuje s snegom, pokopavši pod seboj hše in staje, ljudi in živino. Pred tako nesrečo je gozd na gori edina bramba, na njem se ustavi in razbije plaz. Zato čuvajo razboriti gorjani take gozde kakor zenico v očesu, a kjer so jih od objesti ali neumnosti posekali, živé po zimi v večnem strahu, da jih plaz ne bi zasul.

Od leta do leta množe se tožbe na vzpomladne povodnji. Te tožbe prihajajo tudi iz krajev, kjer v prejšnjih časih niso bile navadne. Povodnji nastopajo zmerom tedaj, ko se začne topiti sneg po gorah, in so tudi nasledek slabega gospodarstva z gozdi. Nekdaj, ko je bila gora še zarastena z lesom, tajal se je na pomlad sneg po gozdu le počasi in snežnica je tudi polagoma odtekala. Zdaj pa se po golih rebrih sneg topí hitro, vode naglo naraščajo in po dolinah stopajo čez bregove.

Kakó stojimo z našimi gozdi? Kdor je imel pri-liko ogledovati velikanske sklade raznovrstnega lesovja ob nekaterih naših železniških postajah, kdor je videl, kako se po tržaških in reških cestah, pomika voz za vozom, kakó po Savi in Dravi plav za plavom odnaša polno najlepšega lesa, pravimo, kdor je to videl in bi samo potem sodil naše gozde, moral bi misliti, da imamo v njih neizcrpne zaklade. Ali kdor pozná deželo in je hodil po naših, nekdanj res krasnih gozdi, temu se kmalu pokaže, da naše gozdno gospodarstvo gre rakovo pot, da iz gozda ne jemljemo samo obresti, temveč da smo uže davno glavnico (kapital) načeli. Znatén del naše domovine kuha in se greje na kupilu. Res je tu in tam gora videti še lepo zarastena, ali ko prideš vanjo, najdeš največ le malo-vredno hosto, grmovje in šikaro, niti gozd niti pašnik. Posebno velja to o občinskih lesovih. Potujoč po našem svetu, bodeš kmalu vedel razočati osebno last-

Dopisi.

Iz Gorice, 6. novembra. Ker se ni nikdo oglašil o izletu, ki ga je napravilo bralno - podporno društvo v Gorici dne 29. oktobra v Miren, hočem pa jaz na kratkem o tem kaj pisati. Dasi je celo popoldne istega dne deževalo, zbralo se nas je nad trideset društvenikov, kateri nismo mirovali, da bi ne ustregli želji svojih sondo Mirencev, ki so nas tako željno pričakovali. Ko smo se pripeljali v Miren, so nas tovariši prav dostojno in bratovsko sprejeli, ter so nas odpeljali v gostilno enega društvenika v lepo okinčano dvoranico. Ko smo posejli, nad 100 oseb pozdravi nas č. g. M. Vuga, kaplan mirenski, v imenu mirenskih društvenikov, in razpravlja v dolgem govoru korist bralno-podpornega društva, ako se bode gojilo na poštenu verski in narodni podlagi. Potem je sledilo mnogo napitnic, n. pr. presv. cesarju, škofu Strossmayerju, podpornemu društvu itd. Med napitnicami je donelo lepo ubrano narodno petje iz dvajset vrlih gri pod vodstvom gospoda Vodopivca, učitelja v Mirnu. Ko se je bližal čas ločitve, se je č. g. Vuga zahvalil goriškim društvenikom za prihod v Miren, in v dokaz bratovske ljubezni med društveniki izročil je predsedniku društva g. vodji Povšetu krasen šopek. G. predsednik se lepo zahvali v imenu društva za tako lep sprejem in za lepi narodni popoldan, ki smo ga doživeli v Mirnu. Na to smo se poslovili z upanjem, da se v kratkem zopet vidimo in sicer 12 nov. pri veselici v Gorici. Torej na svidanje!

—št.

Iz Kobarida 7. nov. (Izv. dopis.) Danes nas je zapustil č. g. kaplan Simon Gregorčič; šel je na svoje novo mesto v kalnato Trento. V teku treh let svojega bivanja v Kobaridu pridobil si je č. gospod ljubezen vseh onih, ki so z njim le količkaj občevali, spoštovanje pa vseh, ki ga niso natančneje spoznali. Njegova goreča ljubezen do milega naroda slovenskega, njegova možko, neomahljivo postopanje, krepka volja njegova služila bi še mnogim v pravi izgled, ko bi ne živel tako tiho — Izgled užiga, navdušuje, posebno izgled demovinske ljubezni.

Nasa fara izgubi z njim vestnega, marljivega pomočnika, čitalnica naša pa svojega vernega, da, edinega duhovnega uda.

To poslednje je žalostno a resnično in morda edini slučaj na Slovenskem. Našim revnim bratom v Trentu sicer častitamo, da dobé tega dušnega pastirja, vendar oni so v naravni terdnjavi, sovražnik narodni in nraštveni jim ne pride koj do živega, za to bi želeli kmalu videti tega narodnega junaka na odperem polji-bliže sovražnika boriti se za: vero, dom i cara.

K slovesu pa ginjeno zakliče Kobarid se slavnim pesnikom naših gor:

Le pojdi torej, duša draga,
Ceprav težko mi je slovo;
Naj meni teče solzna sraga,
Pa drugim boš vedril okó.

Iz Breginje. Kako se pa tukaj, na ital. meji, Slovencem godi? Ali govorijo čisto slovenski? Da govorijo precej dobro slovenski, se ne da tajiti. Nahaja se pa tudi nekoliko besed nemških italijanskih v našem govoru, trčki se s časoma že pozgubé. Gotovo se ne bode drugi primorski Slovenec temu čudil; kaj enacega imajo ob Primorji povsod več ali manj. Glav-

nino od občinske. Ako se kje nameriš na res lep gozd, lahko rečeš, da je ali državni ali graščinski. Redko kdaj se zmotiš. In če je tudi tu ali tam še kak lep osobinski zavod, malokdaj se z njim prav gospodari. Navadno se dela takó, da za tisti trenutek dá gozd kar mogoče velik dobiček, za naprej se ne misli. Vsak zná le sekati, zasajati malo kdu. In nasledki takega gospodarstva? No, ali se ne kažejo nje povsod prav očitno? Pojdi in oglej si svet po Tolminskem in Boliškem, po Gorenjskem in Koroškem, po Savinski dolini, po Dolenjskem, da molčim o Krasu. Poprašuj o tem stare možé in povedali ti bodo, koliko se je za njihovega pametenja izpremenil svet, a nikjer na bolje. Pravili ti bodo o zasutih senošetih in njivah, o zapuščenih vinogradih, o vsehljih studen- cih, kazali ti bodo sušce (hudournike), po katerih zdaj samo o deževji in vzpomladi, kn se sneg topí, voda razgraja, drugače so večji del leta suhi. A vendar se spominajo, da so to za njih mladih dni bili živi potoki, po katerih so postrvi lovili. In če pojde takó naprej, dospe naša domovina s svojimi gozdi na tisto stopinjo, na katerej je dandenes Grška, Španska, večji del Italije in nekatere pokrajine na Francoskem, kjer ljudje zapuščajo svoja zemljišča in se selj drugam. Govorec tedaj o gozdnih kvarljivcih moramo človeka imenovati prvega in najsilovitejšega in še le v drugej vrsti stojé razni mrčesi.

Fr. Erjavec
(v knjigi: „Naše škod. živ.“)

na reč je torej, da gre na bolje; v to so velik pri-pomoček č. duhovniki, ki ljudstvo podučujejo v pravi slovenščini in potem pa šole. Onkraj meje na ita-lijanskem so tudi Slovenci in imajo dovolj slovenskih izrazov, a večidelj so s furlanskimi pokvarjeni. Ko bi ti k Avstriji spadali, gotovo tudi tem bi šlo bolje. Če ravno so torej naši slovenski kraji ob italijanski meji, se vender nij bati, da bi se ti Slovenci takoj poitaljančih, ker onkraj (to je ob italijanski meji) ne sledi ni tako naglo trda italijanaščina, ker za nami imamo sesede Slovence. —

Tatovi, kakor veste, se tudi nahajajo na Ita-lijanskem. Pred par leti primajnkalo je veliko živine sosedom onkraj meje. Bali so se ljudje tudi takraj meje, da bi se jim kaj enacega ne prigodilo. Tudi letošnje poletje meseca junija so se prikazali. Bilo je to tako. Na planini italijanski jame jim živina pri-majnkovati. Na vse strani obračajo se okradeni. Dva mladeniča z Italijanskega kot kupca očitno prodajeta kože po teh krajih. Ljudem se čudno zli, da ravno o tem času ko je živina večinoma na planini, se ži-vina prodaja. A nemogoče je s prva uganiti, da ta-tova sta ona mladeniča Zandarji, postaje Breginj, ki hitro zasledijo, če kaj slutijo zasačijo ju ravno o prav-em času. Ko ukradeno živino ona potepuba na av-strijska tla peljeta, misleča, da jima Avstrijanci, ustre-zali, kakor njima drago, ju ustavijo žandarji, jima ukradene kože vzamejo ter po postavni poti sodniji izročijo. Kakor se sliši, sojena bosta na Italijanskim. Primajnkali sti dve kozi tudi lastnikom na Ž-gi. — Naša šola je pričela letos z mesecem oktobrom v no-vem poslopji. Bog daj, da bi stoteran sad obrodila!

Slov. stražar.

Iz Ljubljane, 9. nov. Preteklo nedeljo zboroval je izredni občni zbor društva „Narodni dom“. Vse se je vršilo v najlepšem redu in kar smo tu slišali od g. predsednika in blagajnika, vse nas je močno razveselilo. Uverili smo se, da imajo stvar pravi močje v rokah, in da jo tudi srečno izvrše, če tudi se pod-jetje od nekatere strani ne podpira takó, kakor bi zaslužilo. Blagajnik ima v oskrbi zdaj 10.766 gold., a vse društveno imetje presega 30.000 gl. Uže do-voljena loterija utegnla bi prinesiti do 60.000 gold. dobička, ako se namreč odhodu posreči razpečati vse srečke. Društvena pravila premenila so se v tem, da odslej občni zbor odobrava letne račune in stavi na-svete gledé porabe čistega dohodka, da odobrava na-kup zemljišča in zidanje ali nakup poslopja in da lahko tudi spreminja pravila. Društvenik je in glas v občnem zboru ima vsak, kdor 1.) v društveno bla-gajnico vplača ali se pravomočno zaveže plačati 200 gl. v dveh letih, 2.) kdor na jedenkrat donuje 100 gl. in 3.) kdor pristopi društvu z letnim doneskom 10 gl., katere mora pa vsako leto do 1. jul. vplačati.

Danes voli Ljubljana svojega državnega poslan-ca namesto odstopivšega viteza Schneida. Ker je našim Nemcem in nemškutarjem vpadlo srce ter uiso niti mogli dobiti kandidata, ne bo nikakega boja, voljen bode naš kandidat župan Graselli jednogla-sno. Od vseh strani uže vió naši volilci v mestno hi-šo in kolikor se dá uže zdaj soditi, vdeležilo se bode volitve blizu toliko volilcev, kakor pri zadnjaj volitvi l. 1879, ko smo volili po silnej agitaciji g. vít. Schnei-da in ga izvolili z 494 glasovi.

Prav zdaj razgláša se uspeh volitve. Oddanih je bilo 517 volilnih listov od teh je bil jeden prazen, jednega pa je vol. komisija zavrgla, ker ni bil prav napisan, ostalih 515 listov je nosilo ime: PETER GRASELLI, ki je zatorej izvoljen jednoglasno. Navedene številke naznanjajo, da je letos prišlo naših volilcev 21 več, nego pri zadnjaj volitvi, če tudi ni bilo pravega boja in se vsled tega naše moči niso do skrajnosti napele.

Slava takim zavestnim volileem!

Politični pregled.

Težišče notranje politike je sedaj v Buda-pešti, kjer so zbrane avstrijsko-ogrske delega-cije. V soboto je bila seja finančnega odseka, v kateri je poročal dr. Fanderlik, da so prera-čunjeni redni stroški za vojsko za l. 1883 na 94.9 milijonov gl., ter presegajo lanske le za 851 gl. Odsek je sprejel nespremenjeno vse stroške za armado, kakor jih je vlada predlo-žila. V tej seji so stavili privrženci ustavoverne stranke več prašanj do vojnega ministra gledé vojskine reforme. Naša vojska se bode namreč razdelila po deželah v 15 oddelkov. Vsled tega se ustavoverci bojé, da bi utegnili nastati tudi v vojski narodnostni prepir. V to frazo so pa prav za prav le zakrili bojazen, da se ne bode moglo ponemčevanje države za naprej po vojski tako uspešno širiti, kakor do sedaj. Vojni mi-nister jim je kratko odgovoril, da sta pri pre-

ustroju vojskinega sistema le gibčnost in urpost vojske merodajni in nikakor ne strankarstvo in narodnost.

Skupni finančni minister Kallay je pa raz-pravljaj v sredo v takozvanem odseku „čvete-rih“ uzroke zadnje ustaje v Bosni in Hercego-vini. Kot take je navedel: sovražstvo ljudstva do vsega, kar pride iz tujine, uplivanje Čer-nogorcev na ustaše, neopravičeno in prezgodno skrčenje vojske, premajhno odločnost in srčnost pri začetku ustaje in splošno nezadovoljnost brez pravega uzroka. O ponemčevanju in vsiljevanji magjarsčine ni nič povedal. Minister je izrazil tudi upanje, da se ustanki ne bodo povračali, a hrvaškim listom došle vesti poročajo, da se je za prihodnjo zimo nasprotnega bati. Minister je tudi priznal, da so ustanek prouzročili Turki in ne kristjani.

Na Dunaji so bili 7. in 8. t. m. na večer mali delavski panti. Policija je razpustila dru-štvo čevljarskih pomagačev, ker je širilo med ude prepovedane knjige. To je bil prvi povod, da se je 7. t. m. na večer zbralo mnogo ljud-stva v oni ulici, kjer je imelo društvo svoje prostore. Ker je napravljala zbrana množica vsake vrste škandalov ter ni hotela na povelje policije mirno domov iti, je začela policija siloma mno-žico razganjati. Ker pa ni bila sama temu kos, sta ji priskočila dva bataljona vojakov v pomoč. Prvi večer so bili trije puntarji teško, in več njih je bilo lahko ranjenih. Drugi večer je bila praska med policijo, vojaki in delavci — teh je bilo med množico največ — še hujša in je še le po 10. uri končala. Uporniki so na policijo in vojsko kamenje metali. Kaj je pravi uzrok teh nemirov, ni po sedajšnjih poročilih še povsem jasno.

Ustavoverna stranka je vjedala dva najpo-štenejših somišljencev, jako značajna moža, Wal-terskirchen-a in Kronawetter-a, tako dolgo, da sta se poslanstvu odpovedala. Oba sta namreč hudo bičala sebičnost in polnenje žepov od strani mnogih priveržencev imenovane stranke. Vsled vednega vjedanja sta oba položila mandate. Na mesto prvega je bil voljen 6. t. m. na gornjem Štajerskem neki Sprung, namesto drugega pa na Dunaji včeraj 8. t. m. gospod Stourz, kateri je dobil 796 glasov, pretikandidat Kronawetter pa 602.

V Zagrebu je bilo v nedeljo blagoslovljenje novega vseučilišnega poslopja, pri katerem je dr. Iveković opravljaj cerkveno-obredno djanje, potem ko je društvo „Lira“ zapelo Weberjevo „Ave Maria“.

V zunanji politiki, nemamo ta teden kaj posebno važnega poročati. Iz Italije se poroča, da namerava ministerstvo vse politične ujetnike izpustiti; vsled tega bodo izpuščeni vsi zaprti irredentisti. Kam meri to?

V Franciji širijo strah komunardi, socija-listi in nezadovoljueži z različnimi imeni, kate-rim je namen pričeti boj z dinamitom, bombami in sploh z vsemi sredstvi zoper posestnike vsake vrste. V interesu svobode narodov moramo to zelo obžalovati. Francoski listi poročajo tudi ob-širno o navalu ruskih nihilistov v Francijo. Šte-vilo tam živečih nihilistov cení se nad 2000. Bombe, ki so usmrtilé Aleksandra II., bile so neki v Parizu skovane.

Kolera v Arabiji se po novjših poročilih vedno bolj razprostira.

Domače stvari.

Odpoved dosedanjega urednika „Soče.“ Podpisani naznanja p. n. občinstvu, da je uredništvo lista oddal in da je uredoval 44. številko „Soče“, ki je izšla dne 3. nov. t. l., kot poslednjo.

Podpisani je uredoval „Sočo“ vedno nezavisno. Odpoved uredništva pa je bil oddal iz lastnega na-giba že 2. sept. t. l., in je imela ta odpoved obveljati s koncem decembra t. l. Ker pa se od nekaj časa lastništvo in uredništvo „Soče“ ne vjemata gledé na uredovanje lista je podpisani uredništvo že z daj popustil.

Z denašnjo odpovedjo prenehajo vsi odnošaji, ki so bili med javnostjo in njim kot urednikom „So-“

če"; vsled tega naj se njegova oseba poštevaja odslej kot privatna, in naj se kakoršna si bode prasha obračajo nanj kot zasebnika.

S tem se dosedanji urednik poslavlja od p. n. občinstva in se ob enem zahvaljuje za vsakovrstno podporo in izkazovanje zaupanja, ki se mu je v teh dveh letih izkazovalo. Sosebno zahvalo pa izreka tudi onim rodoljubom na kmetih, med duhovni in učitelji, ki so ga ves čas bolj ali manj redno duševno podpirali.

V Gorici, 8. nov. 1882.

F. Podgornik.

Nj. Veličanstvo, presvitli cesar podaril je iz svoje denarnice občini St. Florijana v Brdih 150 gold. v napravo novega pokopališča in mrtvašnice.

Iz Pervachine smo dobili dopis, ki z vso natančnostjo popisuje odhod dosedanjega preč. g. župnika in dohodke prvaške župnije. Z navdušenimi besedami hvali „vedno pomladansko podnebje“ in zdravost kraja in zraka v Pervachini, ter opisuje „sred krasnega vinograda na divno prijaznem holcu stoječo grajščinsko hišo, od koder daje očem krasnočarovni razgled po prekrasni okolici.“ Obžaluje, da je ob enem tudi g. kaplan prestavljen, in kliče novo imenovanemu župnijskemu oskrbniku srčni: dobro došli. — Poročilo iz Bolca v enaki zadevi smo morali odložiti.

G. Ivan Šorli, rojen v Klavžah pri Podmelen, dosedaj praktikant pri c. k. namestništvu v Trstu, postal je konceptist pri c. k. glavarstvu v Volovskem.

Podporno društvo v Gorici priredi prihodnjo nedeljo po 4. uri popoldne domačo zabavo v društvenih prostorih na Travniku obstoječo iz tombole in petja. Društveniki z družinami se vabijo k obilni udeležbi.

Razprava o goriškem pokopališču v številki 43. in 44. „Soče“ se prestavlja, kakor nam poročajo, v italijanski jezik in izide kot knjižica, ki bo namenjena meščanom iz varhom goriškega mesta.

Za nesrečne Tirolce smo dobili iz Bat 2 gld. 30 kr., iz Ravnice 8 gld. 10 kr., iz Pervachine 5 gld., skupaj 15 gld. 40 kr. katere smo oddali pri tukajšnjem c. k. okrajnem glavarstvu.

Na slovenskem oddelku kmetijske šole v Gorici je bila prešla sobota preskušnja. Med poslušalci so bili odlični gostje, kakor: prof. F. Coronini, dež. glavar dr. pl. Pajer, dež. odbora poročevalec g. Gasser in drugi. Učenci, ki so z novo šolo dobili tudi primerno enolično obleko, odgovarjali so, kakor po navadi na tej šoli, z razumom, jasno in gladko. Vidi se jim, kakó tudi v pravilni slovensčini napredujejo; v predmetih pa jim stvarna podloga vsakovrstnih poskusenj in kmetijskih modelov jasno mišljenje pospešuje. In ker se nauki v besedi združujejo vedno z lastnim delom in lastnimi poskušnjami na obširnem in krasnem zemljišču kmetijske šole, niso učenci nikdar v stiskah pri preskušnjah iz dela. Na tej šoli ni prepada med nauki in delom, ki bi se ne strinjali in ki bi drug za drugega ne vedeli. Zato se nismo čudili, da so se učenci v vinski kleti in na polji in njivah ravno tako vrlo obnesli, kakor zjutraj pri izpraševanju iz kmetijskega nauka. Veselilo nas je tudi slišati, da dobé učenci na zimo tudi mizarja ali mojstra, ki jih bo uril v samostojnem izdelovanju in napravljanju raznoterih kmetijskih orodij, ki so jako koristna in potrebna, ali kupljena za ubogega kmetiča predraga. Takó pa bodo znali izšolani fantje tega zavoda tudi v tem pogledu domači naši kmetiji pomagati.

Zares vredno je, da se naši posestniki vedno bolj zanimajo za ta izvrstni zavod, na katerega sme biti dežela ponosna po notranji upravi, kakor tudi na zunanji. Kakor je zemljišče te šole podobno umetnemu vrtu, v enakem soglasju je tudi novo zidano krasno poslopje, o katerem je sam cesar, ko je to šolo septembra meseca obiskal, izjavil se, da takó velikih in krasnih kmetijskih šolskih poslopij in zavodov on v Avstriji le malo pozna.

Vodstvo bratovščine vednega češčenja s. R. T. nas je naprosilo, naj naznanimo častiti duhovščini, da pošlje vpisovalne pole in prošnje za cerkveno opravdo do konca tega meseca bratovščinemu odboru.

Duhovske premembe. Č. g. Hilarij Zorn je šel iz Kamenj na Dunaj v zavod sv. Avguština, da dovrši bogoslovsko študije v dosego doktorstva sv. pisma. Č. g. Andrej Ferfolja je premeščen iz Komna v Kamnje, č. g. Alfonz Poljšak iz Smarij v Komen, č. g. Andrej Mesar iz Devina v Križ (vipavski), č. g. France Kodrič iz Bolca v Devin, č. g. France Kranjc semeniški duhoven je prišel v Bolec; vsi kot kaplani. Č. g. Ivan Jarec, vikar v Trenti, je prestavljen kot tak v Gorenjo Tribušo; č. g. Šimon Gregorčič, kaplan v Kobaridu, postal je vikar v Trenti; č. g. Ivan Murovec semeniški duhoven je prišel v Kobarid, č. g. Peter Božič pa v Kanal, oba kot kaplana. Preč. g. Janez Ev. Kolavčič je nastopil župnijo v Solkanu; č. g. Jožef Poljšak, kaplan v Sempasu, je imenovan župnijski oskrbnik v Pervachini; č.

g. Janez Kodrič je šel kot kaplan iz Pervachine v Sempas. Č. g. Janez Jug, vikar v Lokovcu, je stopil v začasni pokoj; na njegovo mesto je prišel č. g. Tomaž Rutar iz Gorenje Tribuše. Preč. g. Stefan Gorjup, brat dveh sodnijskih svetovalcev Gorjupov in dekan v Visku, je dobil stalni pokoj; njegov naslednik je preč. g. Ferdinand žl. Posarelli.

Finančno vodstvo v Trstu je dobilo novega načelnika v osebi dvornega svetovalca Christa, o katerem se govori, da je pomirljiv in prijazen vsem narodnostim, kar uradniku lepo pristojno.

Oberdankove smrtne obsodbe niso izročili cesarju, kakor so pisali časniki, v potrjenje, ampak poveljniku dotičnega krdele, ki po vojaški postavi ima pravico, smrtno kazen potrditi, ali pa krivca pomilostiti.

G. pl. Puthon tržaški namestnji priredjen glavar, imenovan je vsled cesarskega odloka 3. nov. t. l. za svetovalca pri namestništvu za Tirolsko.

Nadvojvoda Albrecht ogledal si je v ponedeljek 7. t. m. tržaško razstavo ter se je odpeljal ob polnoči s parobrodom v Benetke in odtod na južno Tirolsko.

Dr. Tonkli v delegacijah. V nedeljo večer 5. t. m. je imel finančni odsek avstrijske delegacije pod predsedništvom grofa Falkenhayna sejo, v kateri je poročal naš dr. poslanec dr. Tonkli o rednih in izvanrednih potrebah našega pomorstva. Po daljšem razgovoru so bili sprejeti vsi predlogi v tej zadevi po nasvetu dr. Tonklija.

Goriški dijaki v razstavi. V torek zjutraj ob 7. uri je odšel iz Gorice v Trst poseben vlak, kateri je odpeljal mladino tukajšnjih srednjih šol, blizu 340 oseb, h tržaški razstavi. Južni železnici gre vsa čast, da je znižala ceno prevažanja v Trst in nazaj tako zdaj, da so se mogli udeležiti tudi manj premožni dijaki tega izleta, kateri je bil našej ukaželnej mladini gotovo v korist in potuk. Ob sebi je razumljivo, da se je vršil izlet pod nadzorništvom profesorjev. Voznina je stala za vsako osebo 1 gld., kosilo 50 kr., vstopnina v razstavo 15 kr.

Nesreča pripetila se je na Vseh svetih dan v Toplikarjevem mlinu pod Osekom. Pastir, 12 letni dečko, je imel nabito puško v rokah ter si jo je ogledoval; kar se puška sproži, najbrže po pastirjevi neprevidnosti, in ne daleč od njega stoječ marljiv hlapec one družine je bil po streli tako nesrečno zadet, da je na mestu mrtev obležal.

Bodite previdni s petrolijem! Ni davno od tega, kar je na Gorenjskem kmetič zgorel, ko je iz bližnje vasi petrolij domov nesel. Posoda za petrolij je puščala in med hojo so se hlače petrolija navlekle. Mož je hotel pipo prižgati in je po navadi z žveplenico po hlačah podrgnil, a s petrolijem nasičena obleka se je vnela in moža so drugi dan na cesti mrtvega našli. — Danes smo slišali, da je tudi v Rifenbergu 17 letno dekle pred kratkem vsled neprevidnega ravnanja s petrolijem pogorelo.

Monsignor Luka Jeran je kanonik imenovan. To poročilo, ki potrjuje, kar se je tudi pri nas že nekaj časa sem zaupljivo pripovedovalo, razveselilo je vse, ki prč. gosp. „Dančarja“ bode si že 30, bode si še le 10 let poznajo. Kdo starih naših rodoljubov se ne spominja onih časov, ko ste zlati imeni „Jan. Bleiweis“ in „Luka Jeran“ bili središče našega narodnega gibanja? Ko sta edina njuna lista narodno vero in omiko vzdrževala? Kamo koli so dohajale „Novice“ in „Zg. Danica“, zaui in priljubljeni ste bili imeni Bleiweis, Jeran. Človeku dobro de, ko — dasi pozno vidi tudi na višem mestu priznane in dostojno venčane mnogotere in obilne mons. Jeranove zasluge. Naj tedaj tudi od Soče gre spoštljivo častitanje v Ljubljano. Bog novega g. kanonika še mnogo let ohrani cerkvi in narodu!

Novo Mesto ali Rudolfovo, ki je drugo mesto na Kranjskem, osvetilo si je pri novih volitvah lice in zastopstvo tega mesta je odslej v narodnih rokah. Za župana voljen je g. Kmetič, ki je v svojem nastopnem govoru na znanil, da bode mesto odslej uradovalo slovenski.

„Reform“ je nov tednik, ki je začel izhajati od 5. nov. Urednik mu je g. vit. pl. Smolski, ki je prej sodeloval pri „Tribune“. Reformi so načela: narodna, državljanska in verska enakopravnost. Kot priloga „Reforme“ bo izhajala ob enem „Slavische Rundschau“, ki bo objavljala slovansko literaturo, da bi takó s temi proizvodi seznanjala Slovane med seboj in Germane. „Slav. Rundschau“ uredujejo g. Smolski, Jul. Meixner in Jos. Penizek. (Poslednji poznan zlasti po prevodih Preširnovih pesnijtudi pri Slovencih). Reform s prilogo stane za celo leto 12 gl., za pol l. 6 gl. in za 1 mesec 1 gld. Kdor si ne more „Tribune“ naročiti in kdor se še posebe za slovanstvo zanima, mu bo „Reform“ gotovo jako ugažala.

Goriško pokopališče.

(Dalje in Konec.)

XII. Nov začetek.

Iz tega, kar smo rekli o pokopališču v številki 43. in 44. „Soče“, je dovolj jasno, da pokopališče je v vsakem oziru prav slabo, da za pokopavanje je popolnoma nerabljivo in da žuga mestu z neizogibljivo nevarnostjo, ako ne odjenjajo kupičiti trupel na mestu, ki ni za to.

Danes se pa obračamo naravnost do mestnih očetov, katerim je izročena skrb za naše zdravje in naše mošuje, in se drzno pokazati jim na podlagi načrta iz večše roke, da pokopališče, ki bi zadostovalo zdravstvenim zahtevam, se dá v gospodarskem (denarnem) oziru z veliko manjšimi stroški napraviti, kakor so tisti, ki se potrebujejo v popolnenu in ohranjenju sedanjega pokopališča, ki pri vseh popravah in pri vsem krpanju ostane mestu nevarno. Može, kateri morejo poznati načrte in namere gledé popraviljanja novega pokopališča, pravijo, da se dajo dotični stroški preračunati na 70 tisoč goldinarjev, in zdi se, da nekateri gospodje, ki imajo pri tej reči govoriti, bi se teh stroškov ne ustrašili. Po našem načrtu se dá pa novo pokopališče napraviti za 26 in, če je treba, tudi za 21 tisoč goldinarjev.

Poglejmo načrt.

En grob z ograjo ured potrebuje blizu 1 □ seženj. Po komisijnem poročilu na strani 17. pride na goriško mesto vsako leto poprek 623 mrtlicev, ki potrebujejo za grobe 623 □ seženjev. Ker mora imeti pokopališče po postavi prostora za 10 let, je potrebnih 6230 □ seženjev samo za grobove. Za kapelo, za čuvajevo stanovanje, za mrtvašnico in za sobo, kjer trupla režejo, se potrebuje 300 □ seženjev. Primerno široke poti zahtevajo 605 □ seženjev. Vsa potrebni prostor znaša torej 7.105 □ seženjev ali 7 njiv, ki stanejo po 600 gld. ena vкуп 4.200 gld.

Zid okoli pokopališča bi bil 2 sežnja visok, 15 palcev debel, 96 seženjev dolg, 74 seženjev širok. Njegova vsebina bi znašala 140 kubičnih seženjev; cel zid bi stal, po 35 gld. seženj, vкуп 4.900 gld. Male stanovanje za čuvaja, mrtvašnica in soba za raztelesenje bi stale 4.000 gld. Taka kapela, kakor je na starem pokopališču, se sezida za 8.000 gold.

Za napravo potij na pokopališču, in ako bi bilo treba prostor ravni ter drevesa ruvati, bi se potrošilo 3.000 gold. Denimo dalje za inženirja in druge potrebe 2.000 gld. Tako bi stalo celo pokopališče 26.100 gld.

Za sedanje pokopališče so potrebovali tudi novo cesto, ki znaša od Katarina do pokopališčnih vrat 1460 metrov (kom. por. str. 17) in gre čez dva mosta. Za to cesto in mostova je bilo določenih 15.800 gld. Ta strošek bi se pri prihodnjem pokopališču prihranil, ako se zbere tak prostor, ki je ob cesti.

Dalo bi se še več prihraniti, ako bi kapelo in drugo poslopje sestavili iz lesa in opeke po ameriškem načinu, kakor je bilo zidano prejšnje poslopje na železnični postaji v Trstu, ki je skoz 20 let prav dobro služilo. V tem slučaju bi prihranili kakih 5.000 gld. Vsakdanja oprava za kapelo, kakor je v kapeli starega pokopališča, se dobi za majhen denar; v sobo za raztelesenje bi prinesli pravico iz sedanjega pokopališča. Tedaj bi dobili novo zdravo in pripravno pokopališče za 21.100 gold., za 128.900 gld. bolji kup, ko sedanje, ako vzamemo, da stane sedanje 150 tisoč goldinarjev.

Ker se mestni svetovalci ne branijo lepega imena, s katerim jili očete imenujemo, prosimo, naj tudi oni pokažejo, da nas spoštujejo kot sinove in da ne prezirajo naših želj in razprav, ter naj prevdarjajo načrt, ki smo jim ga iz ljubezni do zdravstvenega in denarnega blagostanja goriškega mesta podali. Ako bodo iskali podvzetnika za tak kup in tako delo, ga gotovo dobijo.

Pisma na bivšega urednika „Soče“ naj se odslej blagovoljno pošiljajo z njegovim imenom pod tem naslovom: France Podgornik, (Via Parcar, št. 18) v Gorici.

Javna zahvala.

Z obal jadranskega morja, iz divnega Devina narodnim Bovčanom odkritosrčna zahvala za spremstvo in prisrčen pozdrav!

Fr. Kodrič.

Poslanica.

Srčno zahvalo, odzdrav, pozdrav vsem Kobaridcem, posebno gg. pevcem — po svojem odhodu — izreka
Trentar,

Oznanilo.

Vsakoletni kobaridski somenj ob zahvalnici se bo letos držal v ponedeljek 20. novembra. V Kobaridu, 8. novembra 1882. ZUPANSTVO.

Glavni mogoči dobitki	Naznanilo sreče.	Za dobitke stoji dobra država.
400,000 mark		

**Vabilo, da vsakdo
skuša srečo**
privlekl, od hamburške države zagotovljeni, denarni loteriji,
na kateri se mora g. tovo dobiti

8 milijonov, 940,275 mark.
Dobitki to zgodne denarne loterije, ki obsega po na-
črtu le 93,500 srečk, so sledeči:
Največi dobitki more znašati 400,000 mark.

Premij (darilo) 250,000 mark.	54 dobitkov po 5000 mark.
1 dobitki po 150,000 mark.	5 dobitkov po 4000 mark.
1 dobitki po 100,000 mark.	108 dobitkov po 3000 mark.
1 dobitki po 60,000 mark.	264 dobitkov po 2000 mark.
1 dobitki po 50,000 mark.	10 dobitkov po 1500 mark.
2 dobitki po 40,000 mark.	3 dobitkov po 1200 mark.
3 dobitki po 30,000 mark.	530 dobitkov po 1000 mark.
4 dobitki po 25,000 mark.	1073 dobitkov po 500 mark.
2 dobitki po 20,000 mark.	101 dobitkov po 300 mark.
2 dobitki po 15,000 mark.	25 dobitkov po 250 mark.
1 dobitki po 12,000 mark.	85 dobitkov po 200 mark.
24 dobitki po 10,000 mark.	100 dobitkov po 150 mark.
3 dobitki po 8,000 mark.	27069 dobitkov po 145 mark.
3 dobitki po 6,000 mark.	27069 dobitkov po 145 mark.

ki se v nekoliko mesecih v sedmih oddelkih gotovo
izsrečkajo.

Prvo srečkanje je uradno določeno in stane
cela izvirna srečka le 3 gold. 50 kr. a. v.
pol izvirne srečke le 1 gold. 79 kr. a. v.
četrt izvirne srečke le 88 kr. a. v.

Te od države zagotovljene izvirne srečke (in ne pre-
povedanih promes razpošiljam, ako se znesek naprej plača
tudi v najdaljine kraje.

Vsak udeleženeec dobi od mene zastoj z izvirnim
lozom tudi izvirni pregled, preskrbljen s pečatom drž-
avnim in neposredno po izsrečkanju uradno razkazalo,
in ni treba za to prašati.

Izplačba in pošiljatev dobljenih zneskov
izvršuje naravnost in naglo udeležencem in v
največi tajnosti.

Vsakotero naročilo se lahko izvrši po poštni naka-
zninici z rekomandiranim pismom.

Naročila naj se torej pošiljajo, ker je srečkanje
blizu, do

21 novembra t. l.
Samuel Heckscher senr.
Banquier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Obleka za gospode, dečke in otroke.

Vedno gotova obleka na izbiro.

Za
JESENSKI IN ZIMSKI ČAS.

Za gospode, dečke in otroke

zgornja suknja od 9—25 gold., cela zimska obleka
od 12—35 gold., zimska suknja od 12—40 gold.,
zimsko hlače od 3.25—14 gold., cela obleka za dečke
od 6—14 gold., cela obleka za otroke od 2—10 gold.,
zaprti plašč Sacco od 5.50—16 gold., ogrinjalo za v
hiši od 8.50—16 gold., suknja za štacuno od 5.50—14
gold., plašč za štacuno od 10.50—20 gold., ne-re-
močljiv deževni plašč od 12—17 gold., za dečke od
2—3 gold., gomaše od 1.20—3 gold.

Za gospé.
plašč za dež od 6—12 gold., zaprti plašč Sacco od
6—12 gold., zimska ogrinjalka od 8—30 gold.,
zimska jopca dolman od 13—40 gold., nepremočljiv
plašč za deklinje od 3—10 gold.

Ignacij Steiner v Gorici
nasproti nadškofjski palači

Pri njem je tudi velika zaloga vsakovrstne domače
in tuje robe. Za lepo in trdno izvršitev naročil daje
poročstvo.

Oprava za gospé

PRODAJA
OGLJA IN PREMOGA
po znižanih cenah.
Ulica Usina št. 1.

Oznanilo.

Dne 21. t. m., ob 9, uri zajutra, se bo
po javni dražbi oddajalo 8 od 100 do 135 cen-
timetrov debelih in od 3 do 5 metrov dolgih
hrastov, ki se rastejo na pašniku katastralne
občine Selo pod županijo Černiče, ki dajo pri-
mernega lesa za različno izdelavo, pa tudi obilno
drv za kurjavo. Dražba bo na licu mesta, kjer
hrasti rastejo.
Županija Černiče, dne 1. novembra 1882.
F. Leban, župan.

Bergerjevo medicinsko MILO IZ SMOLE (THEERSEIFE).

Pripotočeno po medic. strokovnjakih, rabi se sko-
ro v vsch evropskih državah s sijajnim uspehom proti
vsakovrstni nečistosti na polti,

posebno proti kroničnim in luskinastim lišajem, hra-
stam, nalezljivim hrastam, proti rudečemu nosu, oze-
bljimi, potenju nog, pihlaju na glavi in bradi. —
Bergerjevo milo iz smole ima 400% smole iz lesa,
n se bistveno razločuje od vseh drugih smol, ki se
prodajajo. — Da se prekanjanju izogneš, zahtevaj
določeno Bergerjevo milo iz smole in glej na znani
zavitek. V dolgih in hudih poltnih boleznih rabi
se z uspehom na mestu mila iz smole Bergerjevo med-
smolnato-žvepleno milo; kdor bi hotel imeti rajši to,
naj zahteva edino Bergerjevo smolnato žvepleno
milo, ker zunanja ponarejanja so brezvspešni izdelki.
— Kot neostro milo iz smole za odstranjenje ne-
čistostij na polti, zoper bristo na polti in glavi
otrok, kakor kot neprekosljivo kosmetično milo za
vmivanje in kopanje za vsakdanje rabo rabi:

Bergerjevo glicerina. milo iz smole,

ki ima 350% glicerine in je fino parfumano.

Cena za komad vsake vrste 35 kr. z brošuro vred.

Glavni razpošiljavec: lekarnar G. Heli v Opavu.

Glavna zaloga za Gorico pri gg. lekarnarj.

F. Cristofolletti (Zanetti) in A. Franzoni.

Vabilo k udeložbi
pri veliki od hamburške države zagotovljeni denar-
ni loteriji, na kateri se mora v nekajih mesecih gotovo
dobiti

8 milijonov 940,275 mark.
Novi v 7 redov razdeljeni igralni načrt obsega med
93,500 srečkami 47,600 dobitkov, in sicer eventualno

400,000 mark,

posebej pa		
1 dobitki po 250,000 mark.	54 dob. po	5000 m.
1 dobitki po 150,000 mark.	5 dob. po	4000 m.
1 dobitki po 100,000 mark.	108 dob. po	3000 m.
1 dobitki po 60,000 mark.	264 dob. po	2000 m.
1 dobitki po 50,000 mark.	10 dob. po	1500 m.
2 dobitki po 40,000 mark.	3 dob. po	1200 m.
3 dobitki po 30,000 mark.	530 dob. po	1000 m.
4 dobitki po 25,000 mark.	1073 dob. po	500 m.
2 dobitki po 20,000 mark.	27069 dob. po	145 m.
2 dobitki po 15,000 mark.		300,200 m.
1 dobitki po 12,000 mark.		150,124 m.
24 dobitkov po 10,000 mark.	18436 dob. po	100,94 m.
3 dobitki po 8,000 mark.		67,50 m.
3 dobitki po 6,000 mark.		40,20 m.

Teh dobitkov se v prvem redu izsrečka 4000 v skup-
nem znesku 116,000 mark.

Srečkanje je po načrtu uradno določeno
Za pridobitje prvo srečkanje te velike denarne loterije
je stane:

cela izvirna srečka samo 3 Mark ali 3 gl. 50 kr.
pol izvirne srečke samo 6 Mark ali 1 gl. 75 kr.
četrt " " " 1.50 Mark ali " " 90 kr.

in razpošiljam te od države zagotovljene izvirne
srečke proti po postu plačanemu znesku naročni-
kom naravnost in prosto postnine. Mali zneski se mi lah-
ko dopoljujejo v poštinih markah.

Hisa Jozef Steindecker-ja je v kratkem času iz-
plačala svojim naročevalcem velike dobitke od 125,000,
80,000, 40,000, veliko njih od 30,000, 20,000 10,000,
itd. in je tako veliko pripomogla k sreči mnogih družin.

Vloge so v primeri z veliko verjetnostjo sreče prav
majhne in je vredno, da se sreča poskuša.

Vsak udeleženeec dobi pri naročbi uradni načrt, iz ka-
terege jo razvidna razdelitev dobitkov na dotični red in
določena vloga, po srečkanju pa uradni zaznamek dobitkov.
Dobitki se vedno brzo izplačajo pod državnim poroči-
vom ali neposredno ali pa, če kdoželi, po svojih zastopni-
kih v vseh večih mestih v Avstriji.

Naročila naj se blagovoljno nemudoma in vsekako
pred 15. novembrom t. l.
zaupljivo pošljejo na trdno staro firmo

Jozef Steindecker,
Bank-und Wechselgeschäft, Hamburg.

P. S. Hisa Jozef Steindecker-jeva — znana povsod
kot stanovitna in poštna — ne potrebuje poseb-
nih priporočil; zato smo jih tudi tukaj opustili, na kar
opozarjamo slavno obinstvo.

M. BRAIDA,

prodajalec najnovejših rob, v Gorici, v Raštelu
h. št. 23.

Velika zaloga klobukov za gospe z olup-
savo in brez olupsave, cvetlice, peres, trakov, za-
meta, kožuhovine, moških srajc, perila za gospe,
kril iz feltra, modrecev, rogovic, jop, različnih
volnenih rut, krojaške in siviljske robe, itd.
Po najnižji ceni.

Temeljita pomoč
vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

neslanja se večjim delom na čiščenje in snajenje so-
krovice in krvi in na pospeševanje dobrega prebav-
ljenja. Najboljšo za to sredstvo je

dr. Roza življenski balzam

Življenski balzam dr. Rosov odgovarja popolnem
vsem tem zahtevam; isti oživi vse prebavljene, nareja
zdravo in čisto kri in t. p. dobi svojo prejšnjo moč
in od vje zopet. Odpravlja vse teško prebavljanje, obo-
bi o gijus do jedi, kislo riganje, napetost, blje-
vanje, krč v želodci, razlirjenost, zlato žilo, pre-
občutje želodeca z jedili itd. je gotovo in dokazano
dobarče sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega iz-
vestnega upl v nia o člo va štilo.

1 velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50. kr.

Na sklenice pisem v priznanje je na razgled pri-
pravljenih. Razposilja se na frankirane dopise na
vse kraje proti postnemu povzetju svote,

Velečenjeni gospod!

S toplo zahvalo Vam naznanjam, da mi je po-
polnem pomagala Vaš dr. Roza življenski balzam proti
8 mesecev trnajoči bolečini, to je proti stranskemu
vjedanju na prsih, zaradi česar sem imel hudo napenja-
nje in želodčni krč.

Od kar rabim ta lek, sem popolnem zdrav in se
dobro počutim, kar se mi prej kljub vseh zdravniški
pomoči ni moglo posrečiti. Sprejmite torej moje srčno
zahvalo, in priporočam to zdravilo vsem, ki trpe vsled
enake bolezni.

Trneny Onjezd Josip Tyrl, sodar.

SVARJENJE!

Da se izogne nečestitnim napakam, zato prošim vse
p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov živ-
ljenski balzam iz lekarnar B. Fragner-ja v Pragi za-
hlevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih
dobili neespešno zmes, ako so sahtevali samo življenski
balzam, in ne izrečno dr. Rosovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Frag-
ner-ja, lekarnar „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der
Spornergasse Nr. 203—3.

V GORICI: G. Cristofolletti, lekarnar; G. B.
Pontoni, lekarnar. V OGLEJI: Damaso d'Elia. V
TRSTU: P. Prendini, lekarnar; G. Foraboschi, le-
karnar J. Serravallo. V ZAGREBU: Sigm. Mitt-
bach lekarnar.

Vse lekarnar in večje trgovine s materi-
jalnim blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo
tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnemajo, ali strdijo, pri bu-
lah vsake vrste, pri turlih, gnojnih tokih, pri črvu v
prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri izmag-
čenju, pri morski (mrtni) kosti, zoper revmatične otekli-
ne in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, roah, v
ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurje očesa in potne
nogge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino
po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper
rak in vneto kožo, ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Raba je priprosta; mazilo (žavba) se namaže na
platneni robec in se pritiska na bolno stran. Čez 4—
6—8—12 ur se naredi nov flaster. — Zaprte bule in o-
teklina se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne
mazilo v kratkem vso ognjočico na-se, in rano o-
zdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro po-
maga, in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler
ni vsa bolna ognjočica ven potegnjena. — Tudi za-
brani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim
prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo potiši. —
Odprte in tekoče rane se morajo prej z mlačno vodo
miti, potem še le se mazilo nanje prilepi.

Skatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzaneslji-
vejše sredstvo znano, ods rani naglušnost, in po njem se
dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.